

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 7/1978-79 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till fjärde tilllägg till ordinarie årsstaten för landskapet Åland under år 1978.

Landstinget har inbegärt finansutskottets yttrande över ovannämnda framställning.

Budgetförslaget innehåller såsom enda utgiftspost 2,8 milj.mark för inköp av Germundö enstaka hemman i Saltvik.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Alarik Häggblom, kanslichefen Gunnar Jansson, finanschefen Åke Bamberg, landskapsagronomen Jan Karlsson, rektor vid Ålands lantmannaskola, ltm Rolf Carlson, direktionen för Ålands lantmannaskola samt representanter för delegationen för Ålands lantmannagillen och Ålands Producentförbund r.f. Direktionen samt Rådgivande kommissionen för Ålands försöksstation har tillsammans med nämnda organisationer på finansutskottets begäran skriftligen framlagt sina åsikter beträffande förutsättningarna för och inköp av Germundö gård såsom tilläggsareal för skollägenheten Jomala gård. Utlåtandet bifogas betänkandet.

Utskottet har även tagit del av det förslag till förvaltning av Germundö gård som avgivits av en av landskapsstyrelsen för ändamålet tillsatt kommitté. Kommitténs uppgift har varit att "utarbete riktlinjer för att förvalta Germundö gård så, att gården kunde anslutas till Ålands lantmannaskola och Ålands försöksstations verksamhet för att allsidigt främja jord- och skogsbruket i landskapet".

Utskottet har besökt Germundö gård den 4 januari 1979.

Utskottet får i övrigt anföra följande.

Fastigheten är enligt landskapsstyrelsens budgetmotivering avsedd att förvärfvas för skollägenheten Jomala gårds räkning, varigenom försöksstationen skulle ges ökade arealer på Jomala gårds marker. Lantmannaskolans liksom försöksstationens utveckling och framtida verksamhet är därför nära sammankopplat med köpet. Enligt utskottets uppfattning ligger Germundö gård på för långt avstånd från nuvarande skola och skollägenhet för att i anslutning till dem kunna drivas såsom skollägenhet. Detta framgår bl.a. av erfarenheterna vid skolans utnyttjande av Kastelholms kungsgård. De allmänna förutsättningarna för ett inköp av Germundö gård är sålunda enligt utskottets uppfattning att köpet skulle kunna ge skolan bättre verksamhetsmöjligheter om den i dess helhet eller i väsentliga delar flyttades till Germundö gård. Utskottet anser att detta inte klart framgår av

landskapsstyrelsens framställning. Den av landskapsstyrelsen tillsatta kommittén framhåller för sin del, att innan nya investeringar görs vid Ålands lantmannaskola på dess nuvarande plats, borde, med tanke på framtiden, övervägas huruvida skolans verksamhet inom de närmaste åren kunde förläggas till Haga och Germundö gårdar, som, enligt kommittén, "bildar en förnämlig enhet för ändamålet".

Utskottet konstaterar att det givetvis finns möjligheter att köpa fastigheten i Germundö oberoende av nu angivet nyttjande. Utskottet önskar dock för sin del ha ett klart mål för användningen för att kunna ta saklig ståndpunkt i ärendet. I den händelse lantmannaskolan skall flyttas i sin helhet eller till någon del bör icke enbart föreligga en allmän bedömning av lämpligheten. För att kunna taga ställning i ärendet anser utskottet, att en jämförande investerings- och tidsplan för utvecklande av skolan på nuvarande plats i förhållande till en överflyttning av verksamheten till Germundö-Haga-området bör uppgöras. Viktigt är i så fall att en överflyttning kan ske smidigt och utan alltför stora störningar i undervisningen.

Utskottet har ansett att de ovannämnda organens och organisationernas ställningstagande är av väsentlig betydelse i sammanhanget. Såsom av redogörelsen ovan framgår omfattar utskottet sålunda det i bifogade utlåtande framlagda förslaget, att en långtidsplan utarbetas för utvecklande av lantmannaskolan och försöksstationen. Förverkligandet av en sådan tids- och investeringsplan måste ses såsom i hög grad förpliktande för landstingets budgetering när det gäller skolan under den aktuella flyttningsperioden.

Enligt köpebrevet ingår som villkor för köpets förverkligande att anslag beviljas av landstinget före den 1 februari 1979. På grund av frågans storleksordning och tidsbrist har utskottet inte haft möjlighet att helt få alla frågeställningar klarlagda. Då frågan dessutom är anhängiggjord i tilläggsbudget inom finansåret 1978 har utskottet icke ansett sig kunna fortsätta behandlingen utan har i sitt betänkande föreslagit förkastande av budgetframställningen. Utskottet har samtidigt i särskild kläm hemställt om de åtgärder som borde vidtagas av landskapsstyrelsen.

Ifråga om priset kan olika värderingsprinciper läggas till grund. I landskapsstyrelsens framställning har, på där anförda grunder, fastigheten värderats till sammanlagt 2,8 milj.mark. Utskottet finner det motiverat, att också värderingsgrunderna granskas eftersom de kan komma att vara vägledande för prishöjningen på fastigheter även i andra sammanhang. Också värdet av byggnaderna borde särskilt granskas med hänsyn till möjligheterna för deras framtida utnyttjande och behov av renovering.

Med anledning av ovanstående får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte förkasta landskapsstyrelsens framställning med förslag till fjärde tillägg till ordinarie årsstaten för landskapet Åland under år 1978,

och hemställer att landskapsstyrelsen

utverkar förlängning av tidpunkten för landstingets beslut i anslagsfrågan,

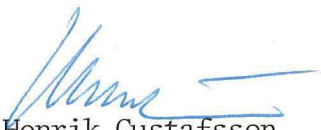
påskyndar begärd utredning, samt

förelägger landstinget förnyad framställning i ärendet genom tilläggsbudget under marssessionen år 1979.

Mariehamn den 26 januari 1979.

På finansutskottets vägnar:

Knut Mattsson
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Mattsson, viceordföranden Wiklöf samt ledamöterna Elmer Jansson, Rodmar Söderlund och Torvald Söderlund.

Till Landstingets finansutskott.

Med anledning av att finansutskottet önskat nedanstående organisationers åsikter beträffande inköp av Germundö gård i Saltvik som tilläggsareal för skollägenheten Jomalagård, får undertecknade framhålla följande:

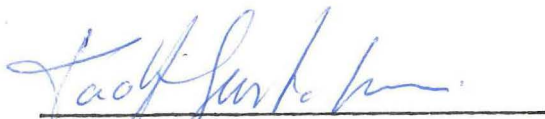
För att kunna avge ett slutgiltigt svar på frågan, måste vi först utarbeta en långtidsplan för utvecklande av lantmannaskolan och försöksstationen.

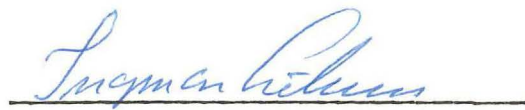
Beräknad tid för att förverkliga denna långtidsplanering är tre (3) månader och vi hemställer därför om att landskapets myndigheter underhandlar om ett framskjutande av köpet,

Mariehamn, den 18 januari 1979.

Direktionen för Ålands
lantmannaskola.

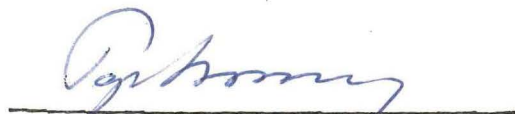
Rådgivande kommissionen för
Ålands försöksstation.

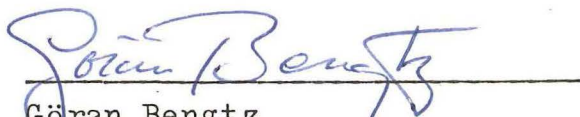

Torolf Gustafsson

Ingmar Eriksson

Delegationen för Ålands
lantmannagillen.

Ålands Producentförbund r.f.

Tage Boman

Göran Bengtz